

سال یازدهم انسانی

۲۰ آبان ماه ۱۴۰۱

ردیف	مواد امتحانی	صفحه
۱	عربی زبان قرآن (۲)	۲
۲	ریاضی و آمار (۲)	۴
۳	علوم و فنون ادبی (۲)	۶
۴	علوم و فنون ادبی (۲) «آشنا»	۷
۵	تاریخ (۲)	۸
۶	جغرافیا (۲)	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	۱۱
۸	فلسفه	۱۳
۹	روان‌شناسی	۱۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی (زبان قرآن (۷)

۱- گزینه «۴»

(فدیه علی پور، ترجمه، صفحه ۲)

قدّمَت: تقدیم کرد، پیش فرستاد / امرأة فاضلة: زن دانشمندی، (با فضیلتی) / لأولادها: به فرزندان / نموذجاً تربوياً: یک نمونه تربیتی / عن: درباره / شباب: جوانانی / اهدوا: هدایت شدند، راهنمایی شدند / بِ: با / مواعظ قيمة: اندرزهایی (پندهایی) / ارزشمند

۲- گزینه «۴»

(فدیه علی پور، ترجمه، صفحه ۲)

تعلّموا: بیاموزید / علوماً: دانش‌هایی / مهارات: مهارت‌هایی / تنفعکم: به شما سود می‌رساند / اهتمّوا: توجه کنید / الرياضة: ورزش / تقرّبوا: نزدیک شوید / أفاضل: شایستگیانی / یقتصدون: میانه‌روی می‌کنند / فی: در / عیشهم: زندگی خود

۳- گزینه «۲»

(فدیه علی پور، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت: «آن دشنام‌گو را رها کن و ساکت باش، تا تو را با کلماتی زشت دشنام ندهد و تو را خوار شده قرار ندهد!»

۴- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پروردگار بزرگ ما، هیچ خودپسندی را دوست ندارد.

گزینه «۳»: العشرین: بیستم / القاعة: سالن (فرودگاه در ترجمه اضافی است).

گزینه «۴»: قنبر خواست به کسی که به او دشنام داده بود، دشنام دهد!

۵- گزینه «۱»

(مریم آقاییاری، ترجمه، صفحه ۵)

ترجمه درست عبارت: «بزرگ‌ترین عیب آن است که [از کسی] عیب چیزی را بگیری که مانند آن در خودت هست.»

۶- گزینه «۴»

(علی رضا قلی‌زاده، لغت، صفحه ۳ و ۱۱)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسانی که بسیار به خودش افتخار می‌کند: الْمُخْتَال یا الْمُعْجَب بِنَفْسِهِ (خودپسند) صحیح است.

گزینه «۲»: مستبدی که برای کسی حتی نمی‌بیند: الجَبَّار (ستمکار زورمند) صحیح است.

گزینه «۳»: کار بد و زشت: الْمُنْكَر (کار زشت و ناپسند) صحیح است و نه الْمُنْكَر.

گزینه «۴»: عضوی در صورت: الْخَدَّ (گونه) صحیح است.

۷- گزینه «۱»

(مبیر همایی، لغت، صفحه ۱۵)

أصفر: زرد، نام رنگ است ولی دیگر گزینه‌ها اسم تفضیل هستند. «أقدم: قدیمی‌تر (ترین)، أصْلَح: شایسته‌تر (ترین)، أكثر: بیش‌تر (ترین)»

۸- گزینه «۱»

(مبیر همایی، لغت و مفهوم، صفحه ۱۵)

«شلواری و ایستگاه‌هایی به قیمت‌هایی ارزان از فروشگاه خریدیم.» (نادرست)

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) پیراهنی (۳) کیف‌هایی (۴) پیراهن زنانه‌ای

۹- گزینه «۱»

(ولی‌الله نوروزی، ترجمه و قواعد، صفحه ۱۳)

فعل «تعلّمتُ» ماضی از باب «تَفَعَّلَ» و اول شخص مفرد است که حرف «ت» به‌عنوان حرف زاید از افعال ثلاثی مزید می‌باشد و از نظر ترجمه، «یادگرفته‌ام» درست است.

۱۰- گزینه «۲»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۵ و ۶)

کلمه «أعلمُ» فعل مضارع اول شخص مفرد و متکلم وحده از فعل مضارع است و در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب، «أفضل / أتق / الدّیّا» همگی اسم تفضیل می‌باشند.

۱۱- گزینه ۴»

(ولی الله نوروزی، قواعد، صفحه ۹)

کلمه «منافع» جمع مکسر و مفرد آن «مَنْفَعَة» است که از نظر ظاهری بر وزن «مَفْعَلَة» (اسم مکان) می باشد ولی به معنای «سود بردن» است و هیچ ارتباطی با اسم مکان ندارد. در سایر گزینه ها به ترتیب: «المَلْعَب / مَصْنَع / مُحَضَّر» همگی اسم مکان می باشند.

۱۲- گزینه ۲»

(بهزار بهوانبش، قواعد، صفحه ۵ و ۶)

در گزینه «۲»: «الأَفْضَل» صفت است برای «العِبَادَة» که مؤنث هم می باشد پس اسم تفضیل باید بر وزن «فُعْلَى» بیاید (الفضلی).

۱۳- گزینه ۴»

(بهزار بهوانبش، قواعد، صفحه های ۵، ۶ و ۹)

«الأَفْضَل» اسم تفضیل جمع مکسر است ولی «مَشَاكِل» اسم مکان نیست.

تشریح گزینه های دیگر:

در گزینه «۱»: «أُخْرَى» اسم تفضیل و «مَشْهَد» اسم مکان است.

در گزینه «۲»: «أَعَزَّ» اسم تفضیل و «المَصْنَع» اسم مکان است.

در گزینه «۳»: «شَرَّ» اسم تفضیل و «مَنَازِل» اسم مکان است.

۱۴- گزینه ۳»

(علیرضا قلی زاده، مکالمه، صفحه ۱۰)

در گزینه «۳»: مخاطب (شلوارهای) «بهتری» را می خواهد، ولی فروشنده در جواب او بیان می کند: «آن مغازه همکارم است، او شلوارهای «ارزان تری» دارد باید در جواب می گفت: «لَه سَراوِل أَفْضَلُ»: او شلوارهای «بهتری» دارد.

۱۵- گزینه ۲»

(علیرضا قلی زاده، ضبط حرکات، ترکیبی)

اسم مکان بر وزن های «مَفْعَل، مَفْعَل و مَفْعَلَة» می آید.

در گزینه «۲»: «مَدْخَل» اسم مکان است و به معنای «محل ورود» می باشد. ولی «مُدْخَل» نوشته شده که نادرست است.

۱۶- گزینه ۲»

(مبیر همایی، قواعد، صفحه ۱۳)

در گزینه «۲»: «العَاقِل» مضاف الیه است، نه صفت.

■ ترجمه متن:

کتابخانه، آن مکانی است که کتابها و اسناد مهم در آن نگهداری می شوند تا مردم از آنها برای رسیدن به اهداف مختلف شان استفاده کنند؛ به عنوان مثال: کسب دانش و شناخت آثار پیشینیان. ... کتابخانه ها نقش مهمی در همه جوامع به ویژه در جامعه اسلامی دارند، زیرا دارای کتاب هایی هستند که آنها تاریخ، فرهنگ و تمدن را از گذشته به آینده منتقل می کنند و ما را به سوی موفقیت و رستگاری و پیشرفت در کارهایمان راهنمایی می کنند. کتابخانه جندی شاپور در خوزستان بزرگ ترین کتابخانه در جهان قدیم بود.

۱۷- گزینه ۱»

(معمود عاشوری، درک مطلب، ترکیبی)

گزینه نادرست در مورد متن را معین کنید.

گزینه «۱»: گفته است که «کتابخانه ها فقط برای جوامع اسلامی سودرسان هستند» در حالی که طبق متن کتابخانه ها برای همه جوامع مفید و مهم هستند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: کتابها فایده های بسیاری برای مردم دارند.

گزینه «۳»: ایجاد ارتباط با تاریخ به وسیله کتابها ممکن است.

گزینه «۴»: بزرگ ترین کتابخانه در جهان قدیم در خوزستان واقع بود.

۱۸- گزینه ۳»

(معمود عاشوری، درک مطلب، ترکیبی)

«کتابخانه و نقش آن برای پیشرفت مردم.»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «گردشگری در جهان و رفتن به کتابخانه ها»: متن در مورد گردشگری در جهان صحبتی نکرده است.

گزینه «۲»: «راه رسیدن به اهداف»: متن در مورد تلاش صحبتی نکرده است.

گزینه «۴»: «تأسیس کتابخانه جندی شاپور»: متن در مورد تأسیس کتابخانه جندی شاپور صحبتی نکرده است.

۱۹- گزینه ۳»

(معمود عاشوری، درک مطلب، ترکیبی)

کلمه «اِکْتِسَاب» مصدری از باب های ثلاثی مزید و از باب «اِفْتِعَال» می باشد و دارای سه حرف اصلی (ک س ب) است.

(به هنگام مطالعه کتاب درسی به آموخته های سال قبل نیز دقت داشته باشید.)

۲۰- گزینه ۴»

(معمود عاشوری، درک مطلب، ترکیبی)

گزینه «۴»: پاسخ درست می باشد، زیرا کلمه «العَالَم» یک اسم مفرد مذکر و معرب است و حروف اصلی این کلمه (ع ل م) هست و چون بعد از حرف جر آمده، مجرور به حرف جر است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: کلمه «أَهْدَاف» مجرور به حرف جر بوده و مضاف الیه نمی باشد.

گزینه «۲»: فعل «تُرْشِد» بر وزن «تُفْعَل» از باب «إِفْعَال» است نه «إِفْعَال».

گزینه «۳»: کلمه «أكْبَر» اسم تفضیل و مذکر بوده و مؤنث نمی باشد.

ریاضی آمار (۷)

۲۱- گزینه «۴»

(مدرس همزه‌ای، صفحه ۲ و ۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تمام مقسوم‌علیه‌های طبیعی عدد ۱۸

{۱, ۲, ۳, ۶, ۹, ۱۸}

گزینه «۲»: انحراف داده‌ها برابر صفر است چون داده‌ها با هم برابرند.

گزینه «۳»: هر عدد طبیعی صحیح است و بر عکس آن نادرست است.

۲۲- گزینه «۲»

(امیر زرنوز، صفحه ۲ و ۳)

گزاره، جمله‌ای است خبری که ارزش آن درست یا نادرست است. ضمناً جملات امری، عاطفی، سلیقه‌ای و پرسشی گزاره نیستند. جمله «کنکور ۹۸ سخت‌ترین کنکور در ده سال اخیر است.» قابل ارزش‌گذاری نیست، چون سلیقه‌ای است و از فردی به فرد دیگر، متفاوت است.

دقت کنید عبارت‌های موجود در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» صرف‌نظر از درستی یا نادرستی‌شان، گزاره هستند، چون قابل ارزش‌گذاری هستند.

۲۳- گزینه «۱»

(مدرس همزه‌ای، صفحه ۳)

$2^n =$ تعداد ردیف‌های جدول ارزش‌گذاری n گزاره

$$n = 5 \Rightarrow 2^5 = 32$$

$$n = 2 \Rightarrow 2^3 = 8$$

$$\frac{32}{8} = 4 = \text{خواسته سؤال}$$

۲۴- گزینه «۳»

(مهمر همیری، صفحه ۲ و ۳)

نقیض موارد «الف» و «ب» درست است. نقیض موارد «ج» و «د» به‌صورت زیر صحیح است:

$$4 \notin Z \xrightarrow{\text{نقیض}} 4 \in Z$$

$$\left(\frac{1}{3} < \frac{1}{6}\right) \xrightarrow{\text{نقیض}} \left(\frac{1}{3} \geq \frac{1}{6}\right)$$

۲۵- گزینه «۲»

(سامان اسپهر، صفحه ۲ و ۴)

در ردیف اول چون ارزش $p \wedge q \sim$ درست است و گزاره عطفی می‌باشد، باید هر دو گزاره p و q درست باشند، پس داریم:

$$(\sim p \wedge q) \equiv T \Rightarrow \begin{cases} p \equiv F \\ q \equiv T \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A \equiv F \\ \sim q \equiv B \equiv F \end{cases}$$

در ردیف دوم چون ارزش $p \wedge q \sim$ نادرست است و $p \equiv F$ است، پس داریم:

$$\begin{cases} p \equiv F \Rightarrow \sim p \equiv T \\ (\sim p \wedge q) \equiv F \end{cases} \Rightarrow q \equiv F \Rightarrow q \equiv C \equiv T$$

پس $C \equiv T$ ، $B \equiv F$ و $A \equiv F$ و گزینه «۲» جواب است.

۲۶- گزینه «۲»

(مدرس همزه‌ای، صفحه ۲ و ۴)

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \wedge q$	$p \wedge \sim q$	$(\sim p \wedge q) \vee (p \wedge \sim q)$
T	T	F	F	F	F	F
T	F	F	T	F	T	T
F	T	T	F	T	F	T
F	F	T	T	F	F	F

۲۷- گزینه «۲»

(مدرس همزه‌ای، صفحه ۲ و ۴)

هم‌ارزی‌های «الف» و «ت» نادرست هستند و اصلاح شده آن‌ها به صورت زیر است.

$$p \wedge (p \vee q) \equiv p, p \wedge (q \wedge r) \equiv (p \wedge q) \wedge r$$

۲۸- گزینه «۴»

(سامان اسپهر، صفحه ۲ و ۴)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: $(\sim p \wedge p) \equiv F$

گزینه «۲»: $[(\sim p) \vee (\sim p \wedge T)] \equiv [p \vee (\sim p)] \equiv T$

گزینه «۳»: $[(\underbrace{q \wedge \sim q}_F) \vee (\underbrace{p \wedge \sim p}_F)] \equiv [(\sim F) \vee F] \equiv (T \vee F) \equiv T$

گزینه «۴»: $[\sim p \wedge (\sim q \vee r)] \equiv (\sim p \wedge \sim q) \vee (\sim p \wedge r)$

$$\equiv [\sim (p \vee q) \vee (\sim p \wedge r)]$$

۲۹- گزینه «۱»

(مدرس همزه‌ای، صفحه ۲ و ۷)

می‌دانیم عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ گزاره $\sim q \Rightarrow \sim p$ است. بنابراین عکس نقیض

گزاره داده شده عبارت است از:

$$(3 \text{ زوج نیست}) \Rightarrow (\sqrt{5} \text{ گنگ نیست})$$

که می‌توان آن را به‌صورت زیر نیز نوشت:

$$(3 \text{ زوج نیست}) \Rightarrow (\sqrt{5} \text{ گویا است})$$

۳۰- گزینه ۲»

(همید زرين کفش، صفحه ۲ و ۷)

همواره $r \sim r \equiv F$ ، پس گزاره $r \Rightarrow (r \sim r)$ به انتقای مقدم درست است. ولی ارزش گزینه ۴» به ارزش p بستگی دارد و ممکن است درست یا نادرست باشد. در گزینه های ۱» و ۳» مقدم همواره درست است.

۳۱- گزینه ۳»

(امسان غنی زاره، صفحه ۲ و ۷)

گزاره $(q \Rightarrow r)$ به انتفاء مقدم درست است. همچنین چون p درست است، گزاره فصلی $(p \vee r)$ درست است. با توجه به درست بودن گزاره های $(q \Rightarrow r)$ و $(p \vee r)$ ارزش گزاره عطفی آنها نیز درست است.

$$(q \Rightarrow r) \wedge (p \vee r) \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$\underbrace{F}_T \quad \underbrace{T}_T$$

۳۲- گزینه ۲»

(مهمر همیری، صفحه ۲ و ۷)

ارزش p نادرست است، زیرا عدد $\frac{3}{64} = (\frac{\sqrt[3]{3}}{4})^3$ عددی گویا است. ارزش q درست است، چون نمودار هر خط به شکل $y = k$ خطی افقی است.

$$[(p \vee q) \Rightarrow \sim p] \equiv [(\underbrace{F \vee T}_T) \Rightarrow T] \equiv T$$

پس $A \equiv F$ ، $B \equiv T$ و $C \equiv T$ است.

۳۳- گزینه ۴»

(امسان غنی زاره، صفحه ۲ و ۷)

الف) $T \vee F \equiv T$

ب) $\underbrace{q \Rightarrow q}_F \equiv T$

$$p \Leftrightarrow \sim p \equiv \begin{cases} T \Leftrightarrow F \equiv F \\ F \Leftrightarrow T \equiv F \end{cases}$$

بنابراین به ترتیب جای خالی ها با درست، نادرست، نادرست کامل می شود.

۳۴- گزینه ۳»

(امسان غنی زاره، صفحه ۲ و ۷)

از هم ارزی $(p \Rightarrow q) \equiv p \vee \sim q$ استفاده می کنیم:

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (p \vee \sim q)$$

با استفاده از قانون دمورگان $\sim (p \vee \sim q) \equiv p \wedge \sim \sim q$ داریم:

$$\sim (\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

۳۵- گزینه ۴»

(امیر معموریان، صفحه ۲ و ۷)

q نادرست است. در نتیجه $p \wedge q$ نادرست خواهد بود. در ترکیب فصلی داده شده با توجه به نادرست بودن $p \wedge q$ ، باید ارزش $p \Rightarrow q$ درست باشد تا ارزش ترکیب فصلی درست شود. از نادرستی q ، نتیجه می شود که ارزش p نیز نادرست است. در گزینه ۴» در گزاره دو شرطی یکی ارزش درست و دیگری ارزش نادرست دارد پس در کل گزاره دو شرطی نادرست است.

۳۶- گزینه ۲»

(امسان غنی زاره، صفحه ۲ و ۷)

با توجه به قانون دمورگان داریم:

$$\sim (p \vee q) \equiv (\sim p \wedge \sim q)$$

پس داریم:

$$[(p \vee q) \wedge (\sim p \wedge \sim q)] \equiv (p \vee q) \wedge (\sim (p \vee q))$$

اگر در نظر بگیریم $p \vee q \equiv r$ آن گاه داریم:

$$(r \wedge \sim r) \equiv F$$

۳۷- گزینه ۳»

(مهمر همیری، صفحه ۲ و ۷)

با توجه به جدول ارزش گزاره ها داریم:

p	q	r	$p \Rightarrow r$	$\sim r$	$q \vee \sim r$	$(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (q \vee \sim r)$
F	T	F	T	T	T	T
T	F	T	T	F	F	F
F	F	T	T	F	F	F

۳۸- گزینه ۴»

(سامان اسپهر، صفحه ۲ و ۷)

الف) $[\sim (p \wedge \sim q) \Rightarrow \sim r] \equiv [\sim (\underbrace{F \wedge F}_F) \Rightarrow \sim r] \equiv (T \Rightarrow \sim r) \equiv \sim r$

ب) $[(p \Rightarrow q) \wedge (q \Leftrightarrow p)] \equiv [(\underbrace{F \Rightarrow T}_T) \wedge (\underbrace{T \Leftrightarrow F}_F)] \equiv F$

پ) $[\sim q \Leftrightarrow (\sim q \Rightarrow r)] \equiv [F \Leftrightarrow (\underbrace{F \Rightarrow r}_T)] \equiv F$

ت) $[(p \wedge q) \Leftrightarrow (p \vee q)] \equiv [(\underbrace{F \wedge T}_F) \Leftrightarrow (\underbrace{F \vee T}_T)] \equiv F$

۳۹- گزینه ۳»

(عمید اصلانی، صفحه ۲ تا ۱۱)

با توجه به اینکه $q \Leftrightarrow p \vee q$ درست است، اگر q درست باشد، p دلخواه است و اگر q نادرست باشد، p باید نادرست باشد.

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$(p \wedge q)$
د	د	ن	ن	د
د	ن	د	د	ن
ن	د	ن	ن	ن
ن	ن	د	د	ن

$\sim(p \wedge q)$	$\sim p \wedge \sim q$	$\sim(p \wedge q) \Leftrightarrow \sim p \wedge \sim q$
ن	ن	د
د	ن	ن
د	د	د

بنابراین اگر p درست باشد، با توجه به جدول می بینیم که ارزش گزاره داده شده درست است.

۴۰- گزینه ۳»

(عمید زرین کفش، صفحه ۲ تا ۱۱)

به بررسی تک تک گزینه ها می پردازیم:

$$۱) (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow q) \equiv \underbrace{(T \Leftrightarrow F)}_F \Leftrightarrow \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

$$۲) (r \Leftrightarrow p) \Rightarrow (p \vee q) \equiv (r \Leftrightarrow T) \Rightarrow (T \vee F) \equiv \text{نامعلوم} \Rightarrow T \equiv T$$

$$۳) (p \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow (\sim p \wedge r) \equiv \underbrace{(T \Rightarrow \sim F)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(\sim T \wedge r)}_F \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$$

$$۴) (p \vee r) \Leftrightarrow (q \Rightarrow r) \equiv \underbrace{(T \vee r)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(F \Rightarrow r)}_T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۴۱- گزینه ۳» (افشین کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
دلیل نام گذاری سبک «عراقی» این است که بعد از حمله مغول کانون های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.

۴۲- گزینه ۱» (سعید معفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
الف) فخر الدین عراقی از شاعران قرن هفتم است. مثنوی عشاق نامه او مشهور است. او در هر فصل این مثنوی به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.
ب) سلمان ساوجی شاعر قرن هشتم است و مثنوی «جمشید و خورشید» را به شیوه داستان های نظامی سروده است.
ج) شاه نعمت الله ولی از شاعرانی است که در تصوف و طریقت مقامی بلند داشته است.

۴۳- گزینه ۱» (اعظم نوری نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
مجالس سبغه و فیه ما فیه: آثار مولوی
تذکره الاولیا و منطق الطیر: آثار عطار نیشابوری
عشاق نامه و لمعات: آثار فخرالدین عراقی
بهارستان و تحفه الاحرار: آثار جامی

۴۴- گزینه ۲» (اعظم نوری نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
مکاتیب: مجموعه نامه های مولانا به قلم خود او، (المعجم فی معاییر اشعار العجم: علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر)

۴۵- گزینه ۴» (اعظم نوری نیا، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۸)
ما: مشبه / حباب: مشبه به / چون: ادات تشبیه / مصراع دوم: وجه شبه
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه ۱: «خور: مشبه / ساغر زرین: مشبه به (خورشید به ساغر زرین، تشبیه شده است).
گزینه ۲: «ما: مشبه / پید مجنون: مشبه به
گزینه ۳: «چو: قید است و ادات تشبیه نیست. (وقتی که دل، افسرده شد ...)

علوم و فنون ادبی (۲) «گواه»

۵۱- گزینه ۴»

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۷ کتاب درسی)
 حمدالله مستوفی نویسنده کتاب تاریخ گزیده است. این کتاب تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه.ق. دربرمی گیرد.

۵۲- گزینه ۱» (کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی)

صورت درست عبارات نادرست:
 ب) کتاب تذکره دولتشاه شرح احوال بیش از صدتن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
 ج) جامی، کتاب نفحات الانس خود را به شیوه تذکره الاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

۵۳- گزینه ۳» (کتاب جامع، تشبیه، صفحه ۲۶ تا ۲۸ کتاب درسی)

گل روی: روی مانند گل / گل‌ها خارند.

۵۴- گزینه ۱» (کتاب جامع، تشبیه، صفحه ۲۹ و ۳۰ کتاب درسی)

بار غم: اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده)
 در سایر ابیات، تشبیه گسترده وجود دارد:
 گزینه ۲» ابر گویی (مانند) کشتی پر از گوهر است.
 گزینه ۳» لبث لاله سیراب را ماند.
 گزینه ۴» کنیزان ثریاوار (کنیزان مثل ثریا)

۵۵- گزینه ۱» (کتاب جامع، تشبیه، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

در بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۱»، تشبیه فشرده غیراضافی به کار رفته است:
 بیت صورت سؤال: تو [مانند] دانه هستی
 بیت گزینه ۱» من [مانند] برگ خشک هستم
 تشریح گزینه های دیگر:
 گزینه ۲» من همچون برق سوختم: تشبیه گسترده
 گزینه ۳» چراغ دیده: تشبیه فشرده اضافی
 گزینه ۴» کتاب عمر: تشبیه فشرده اضافی

(سعیر یعفری، تشبیه، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۴»

تلمیح: ندارد / تشبیه: گندم‌گون.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» تشبیه فشرده: باغ معالی، تشبیه گسترده: سرو و ش / کنایه: کمر بستن
 گزینه ۲» تشبیه گسترده: شبم روشن چو روز / تضاد: شب و روز
 گزینه ۳» کنایه: چشم داشتن / تلمیح: به داستان حضرت یوسف

(سعیر یعفری، تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

۴۷- گزینه ۲»

تشبیه: گل چهره / گل بوی / مه طلعت / مه جبین / مهوش (۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» تشبیه: مهر رو / اختر دل (۲)
 گزینه ۳» تشبیه: لب چو لعل / زلفین چو مشک / طبل زمین / حقه خاک (۴)
 گزینه ۴» تشبیه: سمندر و ش / آتش هجر / پریشان مرغ بی بال و پر [هستم] (۳)

(اعظم نوری نیا، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

۴۸- گزینه ۴»

شکل درست پایه‌های آوایی مصراع گزینه ۴»

به مرگ آشنا کن به تدریج جان را: بِ مَرگَا / شِ نَا کُن / بِ تَد رِی / جِ جان را

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳)

۴۹- گزینه ۲»

شکل کامل بیت:

تو گر خواهی که جاویدان جهان یک سر بیارایی / صبا را گو که بردارد زمانی بُرقع از رویت»

ک	بَر	دا	زَد
ج	هان	یک	سر
U	-	-	-
سُ	لِی	مَآ	نِی
سَ	لَا	مِی	دِه
U	-	-	-

(اعظم نوری نیا، مفهوم، صفحه ۲۴)

۵۰- گزینه ۲»

مفهوم کلی هر دو بیت: فقط عاشقان احوال همدیگر را درک می کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» عاشق خطاب به معشوق می گوید که تو به جز من، عاشقان فراوانی داری.
 گزینه ۳» دعای انسان‌های دردمند، تأثیر بیشتری دارد.
 گزینه ۴» انسان‌های پخته و باتجربه را نمی توان فریب داد.

۵۶- گزینه ۳»

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، ترکیبی)

هر مصراع از بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۳» از چهار پایه آوایی با تعداد مجهای

یکسان تشکیل شده است؛ پایه‌های آوایی بیت صورت سؤال و گزینه ۳»:

بیت صورت سؤال:

جُ عَش قش	بِ را رَد	سَ رَز بی	قَ را ری
تُ را کی	گُ ذَا رَد	کِ سَر را	بِ خَا ری
-- U	-- U	-- U	-- U

بیت گزینه ۳»:

مَ رَن جان	دِ لَم را	کِ این مُر	غِ وَح شی
زِ با می	کِ بر خا	سَ ت مُش کل	نِ شی نَد
-- U	-- U	-- U	-- U

۵۷- گزینه ۴»

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳ کتاب درسی)

با توجه به ارزش وزنی پایه‌های آوایی بیت صورت سؤال، پایه آوایی گزینه ۴» نمی‌تواند

در جای خالی قرار گیرد.

بَگِ ذَا ر تا	جان می د هد	بَد گویِ نا	فَر جَا م را
-U--	-U--	-U--	-U--

۵۸- گزینه ۳»

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»:

کُ نون عا لِم	شَ وُد کز عِش	ق جان داد
---------------	---------------	-----------

گزینه ۲»:

زِنِ دِغی زا	وی خ تن دا	زَد چُ می و	از دِرَخت
--------------	------------	-------------	-----------

گزینه ۴»:

خُد را ن سو	زی پا کِ گَر	از عی ب خُد	را پا ک کُن
-------------	--------------	-------------	-------------

۵۹- گزینه ۴»

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

مصراع گزینه ۴» سه پایه آوایی و سایر مصراع‌ها، چهار پایه آوایی دارند.

نَ	خَص	می	کَز	کَ	مَن	دَش	می	تَ	وَان	رَسَ ت
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
۱	۲	۳								

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» : -UU-/-UU-/-UU-/-UU-

گزینه ۲» : -U/--U/--U/--U

گزینه ۳» : -U---/-U---/-U---/-U---

۶۰- گزینه ۴»

(کتاب جامع، ترکیبی)

تقطیع هجایی مصراع آخر:

کِ	بی	نَد	خِی	رَ	زَان	خِر	مَن
کِ	نَ	گَز	خو	ش	چِین	دا	رَد

تاریخ (۲)

۶۱- گزینه ۳»

(بهر روز یعنی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۳)

تاریخ‌نگاری عمومی از قرن سوم هجری قمری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت.

از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمد بن

جریر طبری اشاره کرد.

نکته: بسیاری از جهان‌گردان گنجینه‌ای از اطلاعات ارزشمند درباره تاریخ اجتماعی و

فرهنگی و جغرافیای تاریخی سرزمین‌هایی را که دیده‌اند از جمله ایران به‌صورت سفرنامه

ارائه داده‌اند.

۶۲- گزینه ۱»

(بهر روز یعنی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

از مشهورترین تک‌نگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور (زندگی

شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن‌عرب‌شاه درباره تیمور اشاره کرد.

۶۷- گزینه «۳»

(سیرمهم مدنی دینانی، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۷ و ۱۸)

کتاب‌های تاریخ بیهقی و تجارب الامم به روش تحلیلی و کتاب فتوح البلدان به روش ترکیبی تاریخ‌نگاری شده‌اند.

۶۸- گزینه «۳»

(سیرمهم مدنی دینانی، اسلام در مکه، صفحه ۲۱)

وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله خود موجب به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای شده بود. تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی در پی در شبه جزیره عربستان داشت.

۶۹- گزینه «۲»

(علی‌مهمد کریمی، اسلام در مکه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

دشمنی و درگیری مشرکان با اشخاصی مانند پیامبر (ص) و دیگر مسلمانانی که متعلق به طایفه و قبیله نیرومندی بودند چندان آسان نبود، زیرا ممکن بود تعصبات طایفه‌ای قبیله‌ای را برانگیزد و منجر به جنگ و خونریزی شود.

۷۰- گزینه «۱»

(علی‌مهمد کریمی، اسلام در مکه، صفحه ۲۲)

برخی از قبایل عرب مانند قریش، قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشتند اما این قدرت و نفوذ را نمی‌توان به منزله حکومتی پایدار شمرد، زیرا متکی به تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجمی نبود و ثبات لازم را نداشت.

۶۳- گزینه «۴» (علی‌مهمد کریمی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۷)

سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت اما در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.

۶۴- گزینه «۱» (علی‌مهمد کریمی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۹)

بسیاری از شاعران مانند انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده نامه اهل خراسان، سعدی در بوستان و گلستان و حافظ در دیوانش، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند.

۶۵- گزینه «۳»

(مهری کلردان، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۴)

در گذشته، مورخان مانند مسعودی، برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند و مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کردند.

۶۶- گزینه «۱»

(مهری کلردان، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۴ و ۱۵)

در روش سنجش و اعتبار و نقد روایت کننده، پژوهشگران و مورخان موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت کننده خبر، محل تولد و زندگی، گرایشات فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او، علائق و انگیزه‌های او و نیز فاصله زمانی و مکانی نقل کننده خبر با اصل خبر را بررسی می‌کنند. یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی، ابن اسفندیار و بسیاری از مورخان معاشرت یک روایت و منبع تاریخی را با عقل، دلیل بر بطلان و نادرستی آن می‌دانند.

جغرافیا (۲)

۷۱- گزینه ۳»

(مهری کلردان، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴)

تقسیم‌بندی واحدهای جغرافیایی به منظور شناخت بهتر و آسان‌تر و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آن‌ها به‌طور صحیح برنامه‌ریزی نمود.

ناحیه، یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیا است.

۷۲- گزینه ۳»

(مهری کلردان، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۳)

یک ناحیه مرطوب، دارای پوشش گیاهی غنی و فعالیت عمده دامداری است. یک ناحیه ساحلی، دارای فعالیت مربوط به تجارت به گردشگری است.

۷۳- گزینه ۴»

(سیرمهر مرئی‌دینانی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵ و ۷)

معیار خاک مربوط به عوامل طبیعی می‌شود.

قوم پشتون بیشترین پراکندگی اقوام در افغانستان را داراست.

۷۴- گزینه ۱»

(سیرمهر مرئی‌دینانی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۱)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به‌وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی نواحی مختلفی را پدید می‌آورند.

۷۵- گزینه ۱»

(مهری کلردان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۲)

محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود که انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن به چاره‌اندیشی و ابداع ابزارها بپردازند. شکل‌گیری صنایع مصرفی بیانگر این نکته است که انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند.

۷۶- گزینه ۴»

(مهری کلردان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۵)

الف) مراتع مداری در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

ب) هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که عوامل وحدت، همگونی و هماهنگی در آن به بیشترین میزان وجود دارد.

۷۷- گزینه ۱»

(مهری کلردان، انسان و ناحیه - نواحی آب و هوایی، صفحه ۱۸ و ۲۱)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲: آب هوا شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمانی نسبتاً طولانی است. گزینه ۳: هوا وضعیت گذرا و موقتی هواکره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمان کوتاه است. گزینه ۴: آب و هوا شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمانی نسبتاً طولانی است. ب) شهرها، استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند، زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند.

۷۸- گزینه ۱»

(مهری کلردان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۷)

الف) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند، کشورها با مرز از یکدیگر جدا می‌شوند. مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی گاهی یک ناحیه آب و هوایی ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد. ب) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی جغرافیایی منطبق نیستند.

۷۹- گزینه ۳»

(پرویز پیری، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را در بر می‌گیرند. مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در این ناحیه تقریباً نصف منطقه استوایی است.

۸۰- گزینه «۴»

(بهر روز یبسی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۷)

در بارندگی همرفتی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم تر می شود، همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می آید و ابر تشکیل می شود و بارندگی صورت می گیرد. بارش های بهاری بیشتر از این نوع اند.

جامعه شناسی (۷)

۸۱- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، نمونه های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۱۹)

در مدینه تغلب، افراد دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند ولی از آنجا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.

۸۲- گزینه «۲»

(سیرممر مرئی دینانی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۳)

آرمان ها و ارزش های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن به کار می گیرد.

۸۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، نمونه های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۳ تا ۲۵)

موفقیت های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

تبلیغات شرکت های تجاری در هند و نیجریه، نمونه ای از استعمار نو به شمار می آیند.

در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند اما در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. در استعمار فرا نو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان اند.

۸۴- گزینه «۴»

(سیرممر مرئی دینانی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

تشریح عبارات نادرست:

گزینه «۱»: فرهنگ ها از نظر تداوم تاریخی و گستره جغرافیایی نیز متفاوت اند.

گزینه «۲»: اگر نگاه سلطه جویانه داشته باشد، می تواند.

گزینه «۳»: نوع دوم فرهنگ های جهانی به دنبال سعادت همه انسان ها هستند.

۸۵- گزینه «۳»

(کوثر شاه مسینی، جهان فرهنگی، صفحه ۷ و ۸)

- دیدگاه اول: براساس این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می شود و جهان طبیعت مهم تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم

طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت ها و قابلیت هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می کند.

- دیدگاه دوم: جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می دهند.

- از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

- اغلال و سلاسل، زنجیره هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می کشند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: مورد سوم نادرست است.

گزینه «۲»: مورد دوم نادرست است.

گزینه «۴»: موارد «۳» و «۴» نادرست هستند.

۸۶- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌سین، جهان فرهنگی، صفحه ۳ تا ۶)

الف) هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند. (بخش فردی)

ب) بخش اجتماعی جهان انسانی زندگی اجتماعی انسان‌ها را در بر می‌گیرد. این بخش هویت فرهنگی دارد.

ج، د، هـ) وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد. ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

۸۷- گزینه «۲»

(آزاده میرزایی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

جلوگیری از بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر با ویژگی عدالت، تشخیص صحیح یا غلط بودن اندیشه‌ها با ویژگی حقیقت و پاسخ به پرسش‌های بنیادین آدمی درباره مرگ و زندگی با ویژگی معنویت پاسخ داده می‌شود.

۸۸- گزینه «۳»

(آزاده میرزایی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

الف) فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.

ب) فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش عدالت پایبند باشد.

پ) فرهنگ جهانی با ویژگی آزادی، می‌تواند انسان را از قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به حقوق انسانی‌اش می‌شود، رها سازد.

۸۹- گزینه «۳»

(بهرز یبسی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد:

- ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی

نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

- انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای

متفاوتی مواجه می‌شود. فرهنگ جهانی باید بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین

خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب دهد.

۹۰- گزینه «۲»

(بهرز یبسی، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۰ و ۲۱)

- برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با

ضعیف شدن قدرت نظامی مهاجم می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

فلسفه

۹۱- گزینه «۴»

(مفهوم‌فرمان هوشیاری، چستی فلسفه، صفحه ۵)

این اصطلاحات را ملاصدرا به کار برد و تفکر در پرسش‌های اساسی مربوط به فطرت ثانی و مشغول بودن به امور عادی زندگی مربوط به فطرت اول است.

۹۲- گزینه «۲»

(مهرشار ایمانی نسب، چستی فلسفه، صفحه ۷)

فقط عبارت «ه» صحیح است که سوفیست‌ها معتقد بودند که هر کس هر چه خودش می‌فهمد، همان حقیقت و واقعیت است و حقیقت جنبه شخصی و فردی دارد.

تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) لفظ فیلسوفیا به معنای دوستداری دانایی است.

(ب) سقراط کسی بود که واژه فلسفه را بر سر زبان‌ها انداخت.

(ج) سقراط به دلیل تواضع و فروتنی و شاید به خاطر هم ردیف نشدن با سوفیست‌ها مایل نبود که او را سوفیست بخوانند.

(د) معنای ابتدایی فیلسوف، دوستدار دانش است و معنای دوم آن، دانشمند است.

تکلیف سوفیست‌ها برای حقیقت ارزش و اعتباری قائل نبودند و حقیقت را امری شخصی و نسبی می‌دانستند که از فردی به فرد دیگر تفاوت دارد.

۹۳- گزینه «۳»

(مهرشار ایمانی نسب، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود و همچنین جاری بودن قانون علیت در جهان هستی در هستی‌شناسی مطرح می‌شوند. امکان درک واقعیت‌های هستی و ابزارهای شناخت در معرفت‌شناسی مطرح می‌شوند.

۹۴- گزینه «۲»

(مهرشار ایمانی نسب، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

معرفت‌شناسی توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هستی‌شناسی درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.

گزینه «۳»: جامعه‌شناسی جزء بخش‌های اصلی و ریشه‌ای فلسفه نیست.

گزینه «۴»: روان‌شناسی نیز جزء بخش‌های اصلی و ریشه‌ای فلسفه نیست.

۹۵- گزینه «۱»

(پرکل ریمبی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

با توجه به نمودار موجود در صفحه ۱۴ کتاب درسی، دانش‌های خاص، نشأت گرفته از شاخه‌های فلسفه هستند. بنابراین دانش خاصی مثل علم اخلاق، معلول و نتیجه فلسفه اخلاق است. یعنی ابتدا مسائل بنیادین اخلاق بررسی می‌شود و سپس ستون‌های فرعی اخلاق ایجاد می‌شود.

۹۶- گزینه «۲»

(کنکور انسانی ۱۴۰۱، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فلسفه موضوع مشخصی دارد و صرفاً کسی که نظراتش مستدل باشد، فیلسوف نمی‌باشد.

گزینه «۳»: فیلسوف کسی است که باورهای خود را با عقل و منطق منطبق می‌کند و نه چیز دیگری.

گزینه «۴»: سؤال فلسفی باید با موضوع فلسفی باشد نه هر موضوعی.

۹۷- گزینه «۲»

(سیرمفهر مرنی ریثانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

زیر نظر گرفتن افراد و کشف ریشه‌های فکری آنان برای رسیدن به باورهای آنان می‌باشد و لزوماً مربوط به اندیشیدن فیلسوفانه نیست.

۹۸- گزینه «۳»

(مهرشار ایمانی نسب، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

نگرش نادرست دربارهٔ انسان و جهان باعث می‌شود در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود بگیرد.

معنای زندگی و تقسیم‌بندی مردم به سه دسته براساس نوع باورها مورد توجه قرار گرفته است.

۹۹- گزینه «۱»

(مهرشار ایمانی نسب، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ تا ۲۳)

فیلسوف واقعی دربارهٔ استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی آن‌ها پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد.

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) یکی از فواید آموختن منطق، توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطق کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود.

ب) فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطات، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی ارائه دهند.

ج) این قبیل عقاید مورد پذیرش اکثر افراد جامعه است.

تکذیب: فیلسوف واقعی صرفاً بعد از پی بردن به درستی استدلال، آن را می‌پذیرد.

۱۰۰- گزینه «۲»

(مهرشار ایمانی نسب، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳ و ۲۵)

کسی که بتواند زنجیرش را پاره کند و از غار بیرون بیاید، به تدریج با نور حقیقت آشنا خواهد شد.

تکات مهم درسی:

آشنایی با حقیقت بعد از خروج از غار به تدریج صورت می‌گیرد و نه به سرعت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مردم درون غار فکر می‌کنند سایه‌ها، اشیای واقعی هستند و همه‌سر و صداها از آن‌هاست.

گزینه «۳»: تمثیل غار افلاطون مثالی برای استقلال در اندیشه و رهایی از عادات غیر منطقی است که جزء فواید تفکر فلسفی هستند.

گزینه «۴»: انسان رها شده از غار به تدریج چشمانش به نور عادت می‌کند.

روانشناسی

۱۰۱- گزینه «۱»

(آزاده میرزایی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۰ تا ۳۲)

عبارت‌های «الف»، «پ» و «ت» صحیح و فقط عبارت «ب» غلط است.

ب) در روان‌شناسی، به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، رسش یا پختگی می‌گویند.

۱۰۲- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱ و ۲۲)

تشریح موارد نادرست:

الف) به فرآیند تفسیر و معنابخشی به محرک‌های انتخابی ادراک می‌گویند.

پ) فرایند «توجه تا تصمیم‌گیری» شناخت نامیده می‌شود.

ت) پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد، پردازش مفهومی نامیده می‌شود.

۱۰۳- گزینه ۲»

(آزاره میرزایی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰ و ۴۱)

الف) دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند.

ب) به‌طور میانگین، کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود.

پ) به شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی، فراخنای زندگی گفته می‌شود.

۱۰۴- گزینه ۴»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

- در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا

پیش‌داوری‌ها به دور بود.

- آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند.

- در مصاحبه، محقق در ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی

خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

- در پرسش‌نامه محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.

۱۰۵- گزینه ۴»

(آزاره میرزایی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به عامل وراثتی در رشد اشاره دارند، ولی بیت گزینه «۴»

به عامل محیطی در رشد اشاره می‌کند.

۱۰۶- گزینه ۱»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳ و ۱۵)

- در جمله اول، هیجان به عنوان یک مانع تصمیم‌گیری است. پس بیانگر تبیین است.

- توصیف، بیان چیرستی و ویژگی‌های مفهوم و موضوع مورد مطالعه است.

- بررسی و تخمین چگونگی رخ دادن یک پدیده در زمان و موقعیت‌های مختلف، به

پیش‌بینی اشاره دارد.

۱۰۷- گزینه ۱»

(ریحانه فرابنفشی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

منظور از مشتقات تفکر، همان شناخت عالی است و فرایندهایی همچون توجه، ادراک و

حافظه را شناخت پایه می‌نامند.

۱۰۸- گزینه ۲»

(ریحانه فرابنفشی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹ و ۲۰)

به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی

همواره با محدودیت‌هایی مواجه است. شاید به همین دلیل است که استفاده از روش علمی

تاکنون نتوانسته به همه پرسش‌های بشر پاسخ دهد.

۱۰۹- گزینه ۱»

(ریحانه فرابنفشی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

در صورت امکان پذیر نبودن مشاهده، از روش پرسش‌نامه استفاده می‌شود و افراد عادی

جامعه بیشتر با روش آزمون‌ها مواجه می‌شوند.

۱۱۰- گزینه ۲»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که، هر چند هر دو با مسئله مواجه

می‌شوند، اما مواجهه دانشمند، برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.

دانشمند با طرح مسئله، موقعیت‌های ناشناخته و مجهول را شناسایی می‌کند.